SZAKMAI SZERVEZETEK KÖZÖSMINIMUM-ELVEI A MAGYAR VÍZGAZDÁLKODÁS JÖVŐJÉRŐL

A *Magyar Hidrológiai Társaság, a Magyar Mérnöki Kamara Vízépítési és Vízgazdálkodási Tagozata, a Magyar Víziközmű Szövetség, a Magyar Víz- és Szennyvíztechnikai Szövetség, a Vízgazdálkodási Társulatok Országos Szövetsége és a Magyar Tudományos Akadémia Vízellátási és Csatornázási Albizottság* képviselői a magyar vízgazdálkodás előtt álló kihívásokra tekintettel közösen kialakított szakmai álláspontja az alábbi:

A résztvevő szervezetek fókusza, feladata és kompetenciája eltérő, ugyanakkor valamennyien a magyar vízgazdálkodás iránt elkötelezett szakmai közösségek.

Meggyőződésünk, hogy a különböző szakterületek együttműködése és egymást erősítő fellépése nélkülözhetetlen a hazai vízgazdálkodás hosszú távú megújítása, a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodás érdekében.

Ennek alapjaként az alábbi **közös szakmai minimumelveket** fogalmazzuk meg:

1. A vízkészleteket ellenállóvá és a vízigényeket alkalmazkodóvá kell tenni az éghajlatváltozás hatásaival szemben.

A vízkészletek mennyiségi- és minőségi védelmét, a vizeink megtartását és a társadalom, a gazdaság, valamint az élő környezetünk vízigényeinek biztonságos kielégítését integráltan kell kezelni.

2. Az elavult víziközmű-infrastruktúrát meg kell újítani.

A meglévő rendszerek állapota és értékeinek megőrzése érdekében kiszámítható, hosszú távú rekonstrukciós programokra van szükség. A települési víziközmű-infrastruktúra fejlesztési tervezését a már meglévő vagyonértékelésekre (az azokra alapozott Gördülő Fejlesztési Tervekre (GFT), és azok szükség szerinti kiegészítésére) javasolt alapozni.

3. A különálló rendszereket össze kell kapcsolni, hogy képesek legyenek egymást támogatni.

A területi- ill. települési vízgazdálkodást nem egymástól elszigetelten, hanem egymással együttműködő rendszerként szükséges fejleszteni. A kapcsolatok és együttműködések erősítése növeli a vízgazdálkodás alkalmazkodóképességét és biztonságát. *A helyi jelentőségű közcélú létesítmények vízgazdálkodásunk fontos részét képezik. Ezek ismételt rendszerbe állítása és a civil, kisléptékű vízmegtartási intézkedések támogatása tovább erősítik vízbiztonságunkat.*

4. A tájban és a településeken eredményesebben kell gyűjteni és tárolni a vizeket.

A vízkészletek tér- és időbeli kiegyenlítése: víz helyben tartása, a természetes vízmegtartó megoldások alkalmazása, a tározókapacitások növelése, a csapadékvíz helyben történő

hasznosítása és vízszétosztó rendszerek fejlesztése a jövő vízgazdálkodásának meghatározó eleme.

A települési csapadékvíz-gazdálkodás hatékonyságának javítása érdekében, illetve a szennyvíztisztítókra gyakorolt nagyfokú terhelés okán megfontolandó a települési csapadékvíz-elvezetés közműszolgáltatássá minősítése, az integrált települési vízgazdálkodás (ITVG) hatékonyságának megfelelően.

5. Amit lehet, érdemes többször is felhasználni.

A szabályozási és gazdasági környezetnek támogatnia kell a takarékos, hatékony és körforgásos szemléletű vízhasználatot, az alternatív vízkészletek széleskörű hasznosítását.

6. A víz érték: a készleteket és használatokat mérni, érteni és megértetni kell.

A vízgazdálkodási döntések megalapozásához pontos mérésre, megbízható adatokra és azok rendszerszintű értékelésére van szükség, azért, hogy kritikus helyzetekben a legmegfelelőbb döntések születhessenek.

Nincs ingyen víz: a víz értékét és szolgáltatási költségét kiszámítható módon, igazságosan kell meghatározni. A vízigények ésszerű alakítását a szolgáltatási és díjrendszereknek is támogatniuk kell. Ennek részeként vizsgálatra érdemes:

- a progresszív vízszolgáltatási díjrendszer bevezetése;
- az országosan egységes víziközmű-szolgáltatási díjrendszer kialakítása lakossági fogyasztókra is;
- a települési csatornaszolgáltatás díjstruktúrájának olyan átalakítása, amely a vízfogyasztás mellett a burkolt felületekről származó csapadékvíz kezelését is figyelembe veszi;
- a jelenlegi „rendelkezésre állási díj" rekonstrukciós alapdíjjá történő átalakításának lehetősége, azzal, hogy az így keletkező források kizárólag a meglévő rendszerek rekonstrukciójára legyenek fordíthatók;
- a vízkészlet-használati járulékok fokozottabb differenciálása;
- a térítésmentes mezőgazdasági vízszolgáltatás rendszerének fokozatos kivezetése;

7. A vízhasználókat oktatni és ösztönözni kell a víz- és környezettudatos felhasználásra.

A fenntartható vízgazdálkodás nem valósítható meg kizárólag infrastrukturális beruházásokkal. Szükség van a társadalom, a gazdasági szereplők és valamennyi vízhasználó szemléletformálására, a víztudatosság erősítésére, valamint a takarékos és felelős vízhasználatot ösztönző megoldásokra.

8. A szakmai alapokat tovább kell erősíteni a tudományos háttér fejlesztésével és a műszaki előírások és szabványok rendszerének felülvizsgálatával

Az éghajlatváltozás okozta új kihívások megkövetelik a hazai vízgazdálkodási kutatóbázisok és az egyetemi képzések megerősítését, valamint a tervezési szabványok és műszaki irányelvek rendszeres, a megváltozott hidrológiai helyzethez igazodó felülvizsgálatát.

Közös szakmai fellépés

A fenti alapelvek keretet adnak az egyes szakterületek részletesebb szakmai javaslatainak kidolgozásához.

A szakmai szervezetek készek arra, hogy saját szakterületük – így különösen a területi- és települési vízgazdálkodás, és kapcsolódó mérnöki és tudományos területeik – sajátosságait figyelembe véve további konkrét szakmai intézkedési javaslatokat dolgozzanak ki.

Közös célunk, hogy a magyar vízgazdálkodás fejlesztése **szakmailag megalapozott, hosszú távon fenntartható és integrált** módon valósuljon meg.

Az aláíró szakmai szervezetek ennek érdekében készek a szakpolitikai döntéshozókkal folyamatos és konstruktív szakmai párbeszédet folytatni, valamint támogatni a magyar vízgazdálkodás jövőjét meghatározó döntések előkészítését.

Budapest, 2026. október 8.

Magyar Hidrológiai Társaság

Magyar Mérnöki Kamara Vízgazdálkodási- és Vízépítési Tagozata

Magyar Víziközmű Szövetség,

Magyar Víz- és Szennyvíztechnikai Szövetség

Vízgazdálkodási Társulatok Országos Szövetsége

Global Water Partnership Magyarország Alapítvány

Magyar Tudományos Akadémia
Vízellátási és Csatornázási Albizottság